

Handläggare
Cecilia Werge
Telefon: 0850810021

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2022-12-15

Förslag om förnyad konkurrensutsättning av Kattrumpstullens- och Linnégårdens vård- och omsorgsboenden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Östermalms stadsdelsnämnd föreslår kommunstyrelsen att en ny entreprenadupphandling görs för Kattrumpstullens och Linnégårdens vård- och omsorgsboenden.
2. Nämnden beslutar att vid en ny entreprenadupphandling inte lägga egenregianbud.
3. Omedelbar justering.

Sammanfattning

Kattrumpstullens vård- och omsorgsboende och Linnégårdens vård- och omsorgsboende drivs på entreprenad av Norlandia AB respektive Ersta diakoni till och med 31 januari 2024. Avtalen upphandlades centralt i staden år 2013 och kan inte förlängas.

Kommunfullmäktige behöver avgöra om en ny upphandling av driften ska göras eller om utförandet av insatserna efter avtalets utgång ska övergå i egen regi. Vid förnyad upphandling kan stadsdelsnämnden välja om egenregianbud ska lämnas.

Förvaltningen föreslår att Linnégårdens och Kattrumpstullens vård- och omsorgsboende även fortsättningsvis ska drivas på entreprenad och att nämnden föreslår kommunstyrelsen att en ny upphandling ska göras. Driftformen är väletablerad då boendena har drivits på entreprenad under många år och förvaltningens erfarenhet är att det har fungerat väl. Att fortsätta driva Kattrumpstullen och Linnégården på entreprenad ger också en spridning av driftsformer vilket främjar de äldre stockholmarnas valmöjligheter.

Förvaltningen bedömer att det utbud och den konkurrens som fås genom upphandlingsförfarandet är tillräcklig och föreslår att en upphandling ska göras utan att ta fram ett egenregianbud.

Bakgrund

Entreprenadavtalen för Kattrumpstullens och Linnégårdens vård- och omsorgsboende upphandlades centralt i staden år 2013. Avtalen löper till och med 31 januari 2024 och kan inte förlängas.

Kommunfullmäktige behöver därför fatta beslut om en ny upphandling av driften ska göras eller om driften efter avtalstidens slut ska övergå till egen regi. Östermalms stadsdelsnämnd ska lämna förslag till beslut till kommunstyrelsen. Om stadsdelsnämnden föreslår en förnyad upphandling ska den också ta ställning till om egenregianbud ska lämnas.

Ärendet

Kattrumpstullens vård- och omsorgsboende

Kattrumpstullens vård- och omsorgsboende är beläget på Roslagstullsbacken 7 och består av totalt 97 lägenheter, varav 65 platser för personer med somatiska sjukdomar och 32 platser för personer med demenssjukdom. Lägenheterna är fördelade på fem våningsplan.

Sedan april 2021 är tretton somatiska platser på boendets plan 1 tillfälligt, och med godkännande av förvaltningen, stängda på grund av minskad efterfrågan. Platserna öppnas igen när förvaltningen så begär. Boendet ingår som ett valbart alternativ inom stadens valfrihetsmodell.

Vård- och omsorgsboendet drivs på entreprenad sedan 1 november 2008, med ett kortare avbrott då det drevs i egen regi. Vid den senaste upphandlingen, 2013, tilldelades Kropp och själ med omtanke i Helsingborg AB, KOSMO, avtalet. KOSMO blev under år 2015 uppköpt av Norlandia Care AB och utförandet sker sedan dess av dem.

Den senaste verksamhetsuppföljningen enligt äldreförvaltningens anvisningar genomfördes av förvaltningen hösten 2021 och behandlades på stadsdelsnämndens sammanträde 17 februari 2022, diarienummer ÖST 2021/1022. Uppföljningen omfattade granskning av utförarens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, dialog med ledning, resultat från brukarundersökning och individuppföljning samt inkomna synpunkter.

Resultat från Socialstyrelsens brukarenkät år 2022 "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen", visar att 78 procent av svaranden på Kattrumpstullen var mycket/ganska nöjda med boendet sammantaget. Motsvarande aggregerade resultat för Stockholms stad och riket är 77 procent.

Sammantaget är förvaltningens bedömning att nuvarande utförande är tillfyllest.

Östermalms stadsdelsförvaltning hyr lokalerna av Stockholms stads bolag MICASA . Hyresavtalet löper till 2039-12-31 med uppsägningstid på minst 12 månader. Solskydd är beställt och kommer att installeras på boendets plan 4 och 5. Fastighetens avloppssystem kommer att renoveras under vintern, arbetet medför ingen avstängning eller avbrott i avloppssystemet. Micasa ska även göra en översyn av köken. Vissa golvmattor och takarmatur behöver ses över. Generellt fungerar lokalerna väl.

Linnégårdens vård- och omsorgsboende

Linnégårdens vård- och omsorgsboende är beläget på Linnégatan 61 och har totalt 86 lägenheter fördelade på sex våningsplan. 60 platser har demensinriktning, 18 platser har somatisk inriktning och 8 platser har inriktning mot psykiatri. Boendet ingår som ett valbart alternativ inom stadens valfrihetsmodell.

Boendet drivs på entreprenad sedan 2001, med kortare avbrott då det drevs i egen regi. Vid den senaste upphandlingen, 2013, tilldelades Ersta diakoni avtalet.

Den senaste verksamhetsuppföljningen enligt äldreförvaltningens anvisningar genomfördes av förvaltningen hösten 2021 och behandlades på stadsdelsnämndens sammanträde 17 februari 2022, diarienummer ÖST 2021/980. Uppföljningen omfattade granskning av utförarens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, dialog med ledning, resultat från brukarundersökning och individuppföljning samt inkomna synpunkter.

Resultat från Socialstyrelsens brukarenkät år 2022 ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen”, visar att 81 procent av svaranden på Linnégården var mycket/ganska nöjda med boendet sammantaget. Motsvarande aggregerade resultat för Stockholms stad och riket är 77 procent.

Äldreförvaltningen genomförde, med anledning av klagomål gällande aktiviteter, bemanning och personalens kompetens, en oanmäld inspektion på Linnégården i augusti 2022. Inspektionsrapporten behandlades på stadsdelsnämndens sammanträde 24 november 2022, diarienummer ÖST 2022/805. Inspektörerna ingår i äldreförvaltningens organisation och har en fristående och oberoende ställning i förhållande till stadsdelsförvaltningar och privata utförare.

Vid inspektionen granskades social dokumentation, rutiner och dokument. Inspektörerna observerade även pågående gemensamma

aktiviteter samt pågående aktiviteter på sex avdelningar. Inspektionsrapporten beskriver såväl styrkor som utvecklingsområden och ger underlag och vägledning för verksamhetens utvecklingsarbete och förvaltningens arbete med uppföljning.

Sammantaget är förvaltningens bedömning att nuvarande utförande är tillfyllest.

Östermalms stadsdelsförvaltning hyr lokalerna av Stockholms stads bolag Micasa. Hyresavtalet löper till 2039-12-31 med uppsägningstid på minst 12 månader. Golven i korridorerna och i toalettutrymme på bottenvåning är under renovering och det pågår även arbete med ytskikt och ommålning i korridorer och allmänna utrymmen. Ombyggnation av entrédörren som går till läkemedelsrum på bottenvåningen är beställd. Micasa kommer även att utföra en obligatorisk ventilationskontroll, OVK, och därefter göra en rengöring av ventilationskanaler. Generellt fungerar lokalerna väl.

Uppföljning av entreprenader

Vid entreprenader ansvarar stadsdelsnämnden för löpande verksamhets- och avtalsuppföljningar, dels utifrån stadsgemensam mall och dels utifrån gällande avtal, förfrågningsunderlag och anbud. Uppföljningarna omfattar områden såsom bemanning, ledningssystem, social omsorg och hälso- och sjukvård. Identifierade brister resulterar i tidsbestämda åtgärdsplaner och utvecklingsområden följs upp vid nästkommande års uppföljning. Uppföljningarna lyfter även fram styrkor och goda exempel i de olika verksamheterna

Valmöjligheter gällande framtida drift

Det finns tre alternativ för framtida drift. Stadsdelsnämnden kan välja att föreslå att en förnyad upphandling, med eller utan egenregianbud, genomförs eller att föreslå att driften tas tillbaka i egen regi. De olika valmöjligheterna beskrivs nedan.

Förnyad konkurrensutsättning

Om stadsdelsnämnden önskar att Kattrumpstullens och Linnégårdens vård- och omsorgsboende även fortsatt ska drivas på entreprenad behöver en ny upphandling göras. Upphandlingar av detta slag genomförs av stadsledningskontoret¹, och kallas för centralupphandling vilket innebär att upphandlingen kan omfatta flera vård- och omsorgsboenden i Stockholms stad. Ärendet om centralupphandling kommer att behandlas på kommunfullmäktige. En centralupphandling av vård- och omsorgsboende tar normalt cirka 12-13 månader.

¹ Föreslås i Finansborgarrådets förslag till budget 2023 att ansvaret ska överföras till äldrenämnden.

Vid en centralupphandling kommer stadsdelsförvaltningen att delta i arbetet med kravställan för att säkerställa att upphandlingen omhändertar de behov, erfarenheter och önskemål som förvaltningen har kännedom om utifrån sin erfarenhet från uppföljning av och samverkan med boendena.

Kommunfullmäktige har beslutat om att ersättningen är lika för samtliga vård- och omsorgsboenden som ingår i valfrihetssystemet, oavsett regiform. Det innebär att det är en kvalitetsupphandling som görs där anbudsgivarna tävlar om vad man kan erbjuda till det angivna priset.

När verksamheten drivs på entreprenad har nämnden inget direkt ansvar för den dagliga driften. Nämnden har enbart kostnader för de platser som nämnden köper samt vissa kostnader för lokaler. Nämnden har inga kostnader för tomma platser, personaladministration och annan intern administration.

Nämnden har vid en entreprenad ett övergripande huvudmannaskapsansvar som omfattar uppföljning av kvalitet och följsamhet till avtal. Nämnden är vid en centralupphandling bunden av de krav som ställs i upphandlingsdokumenten.

Entreprenader omfattas av tillståndsplikt och ansökan görs hos Inspektionen för vård och omsorg, IVO. Om en entreprenör inte beviljas tillstånd måste verksamheten återgå till egen regi.

Förnyad centralupphandling med egenregianbud

Stadsdelsnämnden kan välja att ge förvaltningen i uppdrag att delta i den centrala upphandlingen genom egenregianbud. På detta sätt är även egenregin med i utvärderingen kring vem som kan erbjuda bäst kvalitet till den satta prisnivån.

Att ta fram ett egenregianbud kräver ett omfattande arbete. För att undvika jäv måste den del av organisationen som arbetar med egenregianbudet hållas åtskild från de av förvaltningens medarbetare som deltar i upphandlingsarbetet. En uppskattning som gjordes år 2019 inför upphandlingen av Solbackens vård- och omsorgsboende på Kungsholmen var att det skulle kosta cirka 250 000 kronor att ta fram ett anbud. Beräkningen grundades på att en upphandlingskonsult skulle anlitas för uppdraget.

Om förvaltningens egenregianbud vinner kommer verksamheten att drivas i form av intraprenad. En intraprenad kan beskrivas som en resultatenheter med utökade befogenheter samt utökat ansvar för verksamhet, ekonomi och personal. Vinner förvaltningens egenregianbud tar förvaltningen över den personal som vill vara kvar vid det

datum som bestäms för övertagandet. Kostnader av engångskaraktär inför och i samband med övertagandet tillkommer. Kostnaderna är till exempel lön till chef under arbetet med att förbereda övertagandet samt administrativa kostnader och kostnader för rekrytering. Här ingår även kostnader av mer driftkaraktär såsom inköp av personalkläder.

Drift i egen regi

Det tredje alternativet är att driften övertas i egen regi av stadsdelsnämnden. Vid ett övertagande kommer nämnden att ha fullt driftansvar samt stå för kostnader kopplade till tomma platser, sjukfrånvaro, inhyrning av personal med mera. Dessutom tillkommer kostnader av engångskaraktär inför och i samband med övertagandet på samma sätt såsom vid övertagande på intraprenad, se ovan avsnitt.

Vid ett övertagande av boendet tar förvaltningen över den personal som vill vara kvar vid det datum som bestäms för övertagandet. Vid drift i egen regi är stadens styrmöjligheter större och det kan säkerställas att alla anställda kommer att ha kollektivavtal och stadens personalpolicy gäller.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreomsorgsavdelningen med stöd av ekonomiavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att Linnégårdens och Kattrumpstullens vård- och omsorgsboende även fortsättningsvis ska drivas på entreprenad och att nämnden föreslår därmed kommunstyrelsen att en ny upphandling ska göras. Det utbud och den konkurrens som fås genom upphandlingsförfarandet bedöms som tillräcklig utan att egenregianbud läggs. Med det i beaktande samt att det krävs ett omfattande arbete för att ta fram ett egenregianbud föreslår förvaltningen att en upphandling ska göras utan att ta fram ett egenregianbud.

Staden eftersträvar en blandning av driftsformer för vård- och omsorgsboenden. Inom Östermalms stadsdelsområde finns idag sex vård- och omsorgsboenden. Kattrumpstullen, Linnégården och Kampementet drivs för närvarande på entreprenad, men beslut har fattats att Kampementet ska återgå till egen regi från och med 1 oktober 2023. Rio drivs i egen regi och två boenden inom stadsdelsområdet, Brahem och Löjtnantsgården, drivs i privat regi.

Det finns flera aspekter som påverkar förvaltningens förslag till att en ny upphandling ska göras för boendena. Driftformen är väletablerad då boendena har drivits på entreprenad under många år och förvaltningens erfarenhet är att det har fungerat väl.

Förvaltningen bedömer också att det är en bra och gynnsam fördelning att fyra av boendena inom stadsdelsområdet från och med 1 oktober 2023 har kommunalt huvudmannaskap, men att två av dem drivs som entreprenader. Att fortsätta driva Kattrumpstullen och Linnégården på entreprenad ger en spridning av driftsformer vilket främjar de äldre stockholmarnas valmöjligheter.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör
Östermalms stadsdelsförvaltning

Marianne Wikander
Avdelningschef
Östermalms stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2022-11-29
Marianne Wikander, Avdelningschef	2022-11-29